

MUNICIPIUL ROMAN

**PLAN INTEGRAT DE DEZVOLTARE
URBANĂ**

ZONA DE ACȚIUNE CENTRU - FAVORIT

CUPRINS

1. MUNICIPIUL ROMAN.....	3
2. CARACTERIZAREA GENERALĂ A ZONEI DE ACȚIUNE URBANĂ.....	3
2.1 IDENTIFICAREA ZONEI DE ACȚIUNE URBANĂ ȘI JUSTIFICAREA ALEGERII.....	3
2.2 CARACTERISTICI DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE ALE ZONEI DE ACȚIUNE URBANĂ.....	4
2.2.1 Populația.....	4
2.2.2 Forța de muncă.....	4
2.2.3 Educație.....	5
2.2.4 Sănătate.....	5
2.2.5 Potențial cultural - turistic al zonei de acțiune.....	5
2.2.6 Protecție socială.....	5
2.3 CARACTERISTICI ECONOMICE ALE ZONEI DE ACȚIUNE URBANĂ.....	6
2.3.1 Profil economic.....	6
2.3.2 Infrastructură (accesibilitate).....	6
2.3.3 Servicii publice.....	6
2.4 DINAMICA INVESTIȚIILOR.....	7
2.5 NEVOI DE DEZVOLTARE IDENTIFICATE ÎN ZONA DE ACȚIUNE URBANĂ.....	8
2.6 POTENȚIAL DE DEZVOLTARE AL ZONEI DE ACȚIUNE URBANĂ.....	8
3. STRATEGIA DEZVOLTĂRII ZONEI DE ACȚIUNE URBANĂ.....	9
4. LISTA PROIECTELOR.....	9

1. MUNICIPIUL ROMAN

Municipiul Roman este situat în partea centrală a podișului Moldovei, la aproximativ 3 kilometri amonte de confluența râurilor Moldova și Siret, pe terasa formată de aceasta, pe malul stâng al râului Moldova. Coordonatele geografice sunt de 46^o55' latitudine nordică și 26^o55' longitudine estică.

Cele mai importante localități urbane care se află în apropierea municipiului Roman sunt: la sud municipiul Bacău la o distanță de 42 km, la nord - est municipiul Iași la o distanță de 84 km, la nord municipiul Botoșani situat la 107 km cu străbaterea orașului Târgu Frumos, la nord - vest orașul Fălțiceni (81 km) și municipiul Suceava (105 km), iar la vest municipiul Piatra Neamț, situat la 50 km.

2. CARACTERIZAREA GENERALĂ A ZONEI DE ACȚIUNE URBANĂ

2.1 Identificarea zonei de acțiune urbană și justificarea alegerii

Ca urmare a amplasării și varietății relațiilor determinate în teritoriul înconjurător, zona de influență a municipiului Roman depășește teritoriul administrativ al acestuia. În prezent (conform PUG), municipiul Roman este compus din 21 de unități teritoriale de referință, din care primele 16 sunt parte a trupului principal al municipiului, iar 5 sunt trupuri dispersate în teritoriu.

Pentru relevanța analizei, Municipiul Roman a fost împărțit în 7 zone similare din punctul de vedere al problemelor socio-urbanistice și de echipare urbană:

- Zona Centru;
- Zona Smirodava;
- Zona Favorit;
- Zona Parc și Griviței;
- Zona Lipoveni și Tudor Vladimirescu;
- Zona Muncitoresc și Industrial;
- Zona Nicolae Balcescu.

Pentru identificarea zonei de acțiune evaluăm nivelul infrastructurii, a dezvoltării sociale și economice pentru fiecare zonă din municipiu, așa cum au fost ele definite mai sus.

Pornind de la dezideratul Programului Operațional Regional 2007-2013 de diminuare a disparităților de dezvoltare economică și socială și de dezvoltare teritorială echilibrată pentru a evita creșterea disparităților interne, considerăm oportună selectarea, pe baza scorului mediu total, a acelor zone care se diferențiază ca valori extreme și sunt sub punctajul majorității.

Luând în calcul premisele enunțate mai sus, se pot delimita două areale care se disting de restul zonelor municipiului printr-un punctaj sensibil inferior care reflectă decalaje importante în dezvoltare, respectiv **Zona Centru și Zona Favorit.**

De asemenea, în identificarea zonelor de acțiune vom ține cont de criteriul de minim 10.000 de locuitori solicitat pri Ghidul Solicitantului. Cele două zone enunțate mai sus totalizează, conform statisticilor din februarie 2009 a Serviciului public comunitar local de evidență informatizată a persoanelor a municipiului Roman, 10.020 persoane.

Astfel, putem defini Zona de acțiune urbană identificată în urma analizei ca fiind Zona Centru – Favorit.

2.2 Caracteristici demografice și sociale ale zonei de acțiune urbană

2.2.1 Populația

- **Statisticile Serviciului public comunitar local de evidență informatizată a persoanelor a municipiului Roman identifică un număr de 10.020 persoane cu domiciliul în Zona de acțiune Centru - Favorit, respectiv 14,5% din populația totală a municipiului Roman la 1 iulie 2007.**
- Numărul nou-născuților la nivelul zonei de acțiune reprezintă 14% din totalul nou-născuților la nivelul municipiului, rata natalității la nivelul zonei Centru – Favorit fiind cu aproximativ 1% mai mică decât cea a municipiului.
- Cu o rată a mortalității cu 5,76% mai mare decât a municipiului, zona de acțiune înregistrează totuși un spor natural pozitiv, dar cu o valoare cu aproximativ 48% mai mică a ratei sporului natural decât cea globală a Romanului.
- Mișcarea migratorie a populației este mai pronunțată în zona de acțiune față de totalitatea municipiului, ponderea Zonei Centru – Favorit fiind superioară procentului populației totale în populația totală a municipiului (14,5%). Astfel, zona de acțiune reprezintă 20% din soldul total al schimbărilor de domiciliu înregistrat la nivel de municipiu și 17% din soldul schimbărilor de reședință.
- La nivelul zonei de acțiune, raportul de dependență reflectă faptul că 1000 persoane de vîrstă adultă „suportă” 489 tineri și bătrîni, o valoare mult superioară celei din municipiu. Putem concluziona că fenomenul demografic de îmbătrînire a populației este mult mai accentuat la nivelul Zonei de acțiune decât la nivelul municipiului.
- În anul 2007, rata de scăderea populației în raport cu anul 2004 este de 3,3%, iar comparativ cu anul 2006 rata de scădere este de 1,4%.
- **Principalii factori care au determinat scăderea accentuată a populației în perioada 2004 – 2007 sunt:**
  - **Spor migratoriu mare, datorită degradării calității vieții, creșterii costurilor pentru întreținere și utilități, migrării forței de muncă spre centrele urbane mai dezvoltate.**
  - Migrația externă pentru activități mai bine remunerate se concretizează în plecări definitive.
- **Remarcăm astfel că nivelul de dezvoltare al unei comunități are un impact direct asupra principalelor fenomene demografice, influențând structura și dinamica populației, care la rândul ei, influențează desfășurarea activităților economice.**

2.2.2 Forța de muncă

- La nivelul zonei de acțiune se constată diminuarea continuă a populației ocupate în activități direct productive (industrie, construcții, etc.) și creșterea celor ocupați în activități specifice sferei de consum (comerț, alimentație publică, activități financiare, tranzacții imobiliare, etc.).
- Numărul șomerilor, rezultat al procesului de secesiune economică și a modificărilor structurale din economia municipiului s-a modificat continuu sub influența fluxurilor existente pe piața muncii. Scăderea numărului șomerilor în perioada 2005 – 2007, față de perioada 1992 – 2002 este consecința plecărilor, pentru locuri de muncă mai sigure, către alte zone din țară sau din afara țării.
- **Analizând rata șomajului, observăm o valoare mai mică cu aproximativ 25% a acesteia în zona de acțiune față de municipiu.**

2.2.3 Educație

În municipiul Roman infrastructura educațională se confruntă cu o serie de probleme dintre care cele mai importante sunt:

- Lipsa unor spații adecvate procesului de instruire;
- Necesitatea reabilitării clădirilor unităților de învățământ;
- Lipsa dotărilor care să țină pasul cu nevoile mereu în schimbare ale elevilor;
- Lipsa de cooperare cu mediul economic;
- Necorelarea procesului de instruire cu cerințele pieței forței de muncă, adică lipsa unei strategii de instruire a resurselor umane.

O altă problemă importantă cu care se confruntă municipiul este migrația tinerilor absolvenți în regiuni mai dezvoltate, sau chiar în alte țări, deoarece oferta locurilor de muncă este extrem de scăzută în anumite domenii, comparativ cu alte zone unde există o ofertă mai bună și mai bine plătită pentru aceleași domenii.

Se estimează că, după absolvirea unei forme de învățământ, aproximativ 20% din totalul absolvenților se angajează anual în sistemul economic din municipiu.

2.2.4 Sănătate

În anul 2007, în municipiul Roman exista un spital, amplasat în Zona de acțiune Centru – Favorit, cu un efectiv total de 750 de paturi. Personalul sanitar, la sfârșitul anului 2007 (sector public și privat) însuma un număr de 128 de medici, un număr de 47 stomatologi cu o rată a numărului de locuitori la un medic de 540.

2.2.5 Potențial cultural - turistic al zonei de acțiune

Atât zonele, siturile naturale și cele construite cu valoare istorică și arhitecturală se confruntă cu importante probleme legate de punerea lor în valoare, de gestionarea și protejarea lor.

De numele orașului Roman se leagă numele mai multor personalități ale vieții sociale, culturale, artistice sau științifice trecute sau prezente. Printre acestea putem enumera pe Miron Costin, Sergiu Celibidache, Otilia Cazimir, Ion Ionescu de la Brad, Haralamb Zincă, Constantin I. Istrati, etc.

Cea mai renumită zonă de agrement a municipiului este Parcul Municipal, cu o suprafață de 17,3 ha și o vechime de aproape 2 secole.

2.2.6 Protecție socială

Primăria Roman are în componență ca servicii specializate de protecție socială, următoarele structuri:

- Serviciul public de asistență socială, cu un număr mediu de angajați de 25 persoane, care desfășoară activități pentru persoanele cu dizabilități, minorii aflați în dificultate, persoanele defavorizate, în cadrul căruia sunt asistate aproximativ 80 de persoane;
- Cantina de ajutor social (**amplasată în zona de acțiune**), care oferă asistență și suport pentru persoanele aflate în dificultate (sărăcie extremă), prin serviciile de asigurare a hranei și suplimentelor nutritive (prepararea, servirea și distribuirea hranei). Cantina are o capacitate de 200 locuri, în prezent asigurând serviciile pentru un număr aproximativ de 110 persoane;
- Centru de zi pentru bătrâni, în cadrul căruia sunt asistate 50 de persoane;
- Cămin pentru bolnavi somatici cronici, în cadrul căruia sunt asistate 80 persoane, bătrâni și bolnavi.

2.3 Caracteristici economice ale zonei de acțiune urbană

2.3.1 Profil economic

Astfel, la sfârșitul anului 2007, la nivelul municipiului Roman sunt active 1331 de firme și 309 au cifra de afaceri egală cu 0, considerate fără activitate.

Sintetizând, la nivelul principalelor sectoare economice, situația societăților comerciale se prezintă astfel:

- 164 operează în diverse ramuri industriale (textilă, alimentară, chimică, constructoare de mașini utilaje și echipamente, prelucrare a lemnului, metalurgică, alte industrii);
- 9 desfășoară activitatea în agricultură și silvicultură;
- 77 desfășoară activitatea în transporturi;
- 56 desfășoară activitatea în domeniul construcțiilor;
- 28 desfășoară activitatea în turism;
- 373 desfășoară activitatea în servicii;
- 624 desfășoară activități de comerț.

În ce privește ponderea principalelor sectoare economice, sub aspectul numărului de firme din municipiul Roman, situația se prezintă astfel cel mai mare număr de firme din municipiul Roman activează în comerț (46,9%), urmate de cele din servicii (28%), industrie (12,3%), transporturi (5,8%), construcții (4,2%), turism (2,1%) și agricultură (0,7%).

2.3.2 Infrastructură (accesibilitate)

Delimitarea zonei de acțiune

Zona urbană de acțiune este definită de următoarele străzi:

- Sud și est – Strada Sucedava;
- Nord – Strada Rahovei, Strada Nicolae Titulescu, Strada Calistrat Hogaș, Strada Vasile Lupu;
- Vest – Stadionul Municipal Moldova.

Zona de acțiune urbană este tranzitată de:

- **drumuri naționale:**
  - * DN 2 (E85) București – Bacău – Roman - Suceava;
  - * DN 15 Piatra Neamț – Roman – Vaslui.
- drumuri județene:
  - * DJ 207 B Roman – Săbăoani – Iași.

Transport în comun

Transportul în comun se efectuează pe rețeaua stradală majoră a municipiului, tranzitând zona de acțiune Centru – Favorit pe 6 trasee. Transportul în comun se efectuează cu ajutorul a trei microbuze și 4 autobuze, cu o capacitate de 120 de locuri.

2.3.3 Servicii publice

Sistemul de alimentare cu apă

Printre cele mai importante disfuncționalități ale rețelei de alimentare cu apă se numără:

1. Majoritatea materialului tubular (65,5%) îl reprezintă conductele din oțel;
2. Conductele cu vechimea mai mare de 20 de ani reprezintă 74% din lungimea totală;
3. Debitul de apă introdus în rețea este de 360 l/s, iar debitul de apă facturată de 122 l/s, rezultând pierderi în rețea de 238 l/s, ceea ce reprezintă un procent de 66%, procent foarte ridicat, care poate fi pus în principal pe seama defectelor din rețelele de distribuție și în foarte mică măsură pe erori de contorizare sau branșări ilegale;
4. Pompele se înfundă repede cu nisip;
5. Nu există filtrare naturală;

6. Clorinarea este impropriu realizată;
7. Calitatea apei: ar fi necesară o stație de dedurizare și de purificare microbiologică;
8. Nu există rețea de siguranță pentru incendii;
9. În cazul producerii unor calamități naturale nu există rezervoare speciale pentru asigurarea apei potabile.

Sistemul de canalizare

Lungimea totală a rețelei de canalizare este de 61.027 m. Prin raportarea lungimii întregii rețele de canalizare la lungimea rețelei stradale a municipiului Roman rezultă un grad de acoperire de 66,3%.

Stația de epurare

Stația de epurare este construită între anii 1969 – 1970 și este constituită din epurarea mecano – biologică și linia de tratare a nămolului cu fermentare anaerobă.

Rețeaua de gaze

Aflat în apropierea a două magistrale de gaz, municipiul Roman are asigurat furnizarea de gaze de societatea E-ON GAZ, cu acționariat privat și de stat.

Ca și valori procentuale, 90% din locuitori sunt deserviți de rețeaua de gaz. Zona fără acoperire este cartierul Bălcescu (există rețea de gaze numai pe aproximativ jumătate din teritoriul acestuia).

Servicii de termoficare

Societatea Georgala F Rom SRL societate care a concesionat serviciul de furnizare a agentului termic în școlile din municipiu, gigacalorie rezultată fiind din arderea gazului metan. WWE Roman este o altă societate care furnizează energie termică obținută pe bază de pelete vegetale.

Servicii de salubritate

În prezent, modul de colectare a deșeurilor în municipiu constituie o sursă majoră de poluare pentru mediul înconjurător. Conform Strategiei regionale de mediu groapa de gunoi a orașului trebuie închisă până în anul 2012.

2.4 Dinamica investițiilor

Tabel 2.4.a Investițiile brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități ale economiei naționale la nivelul municipiului Roman

Activități (secțiuni CAEN, Rev. 1)	Investiții brute-milioane lei (RON) prețuri curente		Dinamica 2007 față de 2006
	2006	2007	
Industrie extractivă	-	-	-
Industrie prelucrătoare	24,3	42,7	75,8%
Energie electrică și termică, gaze și apă	123,2	12,7	-89,7%
Construcții	4,5	8,8	95,2%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice	20,8	54,7	162,9%
Hoteluri și restaurante	3,2	3,7	16,5%
Transport, depozitare și comunicații	9,0	14,4	59,7%

Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	6,7	8,9	33,6%
Învățământ	0,2	0,3	46,4%
Sănătate și asistență socială	0,4	0,6	46,4%
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	0,4	1,7	314,7%
Total	192,6	148,4	-23,0%

2.5 Nevoi de dezvoltare identificate în zona de acțiune urbană

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Situația zonei de acțiune de-a lungul drumului european E 85, ce determină accesibilitate rutieră din toate zonele țării; ▪ Existența în vecinătatea zonei de acțiune a Parcului Municipal, care este ca întindere între primele trei din România; ▪ Existența unui număr mare de monumente istorice și culturale; ▪ Existența structurilor asociative de tipul ONG – uri (social, cultural). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Starea tehnică a străzilor cu structura aferentă (trotuare, locuri de parcare, etc.) și a aleilor este necorespunzătoare; ▪ Rețeaua de telefonie prezintă disfuncționalități serioase ca urmare a scurgerii apei din canalizare și a celei pluviale în cămine; ▪ Fondul locuibil este insuficient și necorespunzător întreținut; ▪ Preponderența pieței de desfacere a produselor pe piața locală/regională; ▪ Monumentele istorice și de cult se află în stadiu avansat de degradare; ▪ Starea precară a centrului vechi al municipiului; ▪ Trendul demografic negativ; ▪ Starea necorespunzătoare a locurilor de recreere și de agrement ale municipiului; ▪ Starea necorespunzătoare a spitalului municipal. ▪ Creșterea numărului de probleme medicale ca urmare a procesului de îmbătrânire a populație.

2.6 Potențial de dezvoltare al zonei de acțiune urbană

Oportunitățile și riscurile se referă la viitorul dezvoltării și la aspecte ce vin din exteriorul zonei.

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zona de acțiune este situată în imediata apropiere a două coridoare pan – europene și de aeroportul internațional din Bacău; ▪ Integrarea în UE și posibilitățile de a accesa Fondurile Structurale POR, POS Mediu, POS Transport, POS Resurse umane; ▪ Tendința de scădere a numărului de șomeri în perioada 2004 - 2006; ▪ Posibilitățile de dezvoltare a turismului comercial și de tranzit; ▪ Posibilitatea valorificării zonelor protejate și atragere a turiștilor și investițiilor în zonă. ▪ Posibilitatea desfășurării de către ONG – uri de acțiuni și programe în sprijinul comunități locale. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Insuficiența fondurilor pentru finanțarea mediului de afaceri, datorită crizei economice; ▪ Instabilitate legislativă; ▪ Fiscalitate excesivă; ▪ Scăderea numărului locuitorilor și îmbătrânirea populației; ▪ Continuarea migrației forței de muncă spre centrele urbane mai mari, sau către alte țări; ▪ Creșterea prețurilor la serviciile de telecomunicații, energie electrică, termică, combustibili și transport; ▪ Lipsa de interes a investitorilor pentru menținerea industriei existente în municipiu;

3. STRATEGIA DEZVOLTĂRII ZONEI DE ACȚIUNE URBANĂ

OBIECTIVUL GENERAL al propunerii strategice poate fi definit astfel:

Zona de acțiune Centru – Favorit devine un centru economic important al municipiului Roman și nod comercial între nordul și sudul țării, cu perspectiva de a fi nod comercial și între estul și vestul țării.

În vederea realizării dezideratelor misiunii conceptului strategic pentru municipiul Roman, s-au acceptat 3 Priorități Strategice de dezvoltare (obiective strategice generale):

- 1. Reabilitarea infrastructurii de bază și asigurarea accesului populației și agenților economici la servicii continue și de calitate;***
- 2. Conservarea și protecția mediului înconjurător;***
- 3. Asigurarea securității cetățeanului și a agenților economici.***

4. LISTA PROIECTELOR

Nr. crt.	Denumire proiect
1	Reabilitarea infrastructurii rutiere și stradale
2	Creșterea siguranței și prevenirea criminalității în Zona de acțiune Centru – Favorit, Municipiul Roman